

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 19/1982-83 med anledning av ltl Inger Sagulins m.fl. hemställningsmotion till landskapsstyrelsen om tillsättande av en enmansutredning för att belysa nuläget och resursbehovet i fråga om bekämpande av narkotikabrottsligheten.

Landstinget har inbegärt lagutskottets yttrande över ovan nämnda motion. Utskottet, som hört socialinspektören Ann-Christin Snellman, socialdirektören Leif Jansson och överkonstapeln Holger Blomqvist, får härmed värdsamt anföra följande.

I motionen fästs uppmärksamhet vid sambandet mellan alkohol- och narkotikamissbruk samt vid att ett antal fall av brott mot narkotikalagstiftningen på senare tid uppdagats i landskapet. Motionärerna efterlyser en utredning av nuläget i fråga om narkotikamissbruk i landskapet och av resursbehovet för att råda bot på problemen.

Under 1970-talet var antalet kända narkotikabrott i landskapet litet, i regel uppdagades endast sporadiska fall av innehav för eget bruk. Under åren 1981 och 1982 utreddes dock ett större antal fall, varvid 26 personer åtalades för narkotikabrott. Av dem dömdes samtliga utom en till straff. Fortsatta utredningar pågår och nya åtal kommer att väckas ännu under mars månad detta år. Den narkotika som förekommit har främst varit av typen marijuana och haschisch och har mestadels införts till landskapet från utlandet. Ett mindre parti har dock odlats på en plats i landskapet.

Åren 1971 och 1975 utfördes på försorg av socialnämnden i Mariehamn utredningar rörande narkotikasituationen bland alla skolelever i staden över 13 år. Resultaten ansågs då inte särskilt ororande men vid olika tillfällen genomfördes dock informationskampanjer i narkotikafrågan riktade till skolungdomar och föräldrar. Sedan dess har någon mera genomarbetad kartläggning inte gjorts. Däremot har upplysningsarbetet fortsatt med spridning av publikationer, information för lärare och skolelever m.m. Vidare har återkommande sammanträffanden anordnats mellan företrädare för landskapets och kommunernas socialmyndigheter, skolor, tull, polisväsende och ungdomsvårdande myndigheter. Enligt utskottets åsikt vore det viktigt att detta samarbete fortsatte och intensifierades. Det vore även skäl att i sammanhanget överväga en uppföljning av tidigare utredningar rörande förekomsten av narkotika och inställningen till narkotikabruk.

Ålands polisdistrikt har sedan drygt ett år tillbaka haft två man helt avdelade för narkotikautredningar. I årets budget finns medel reserverade för avlöning av tillfällig personal bl.a. för detta ändamål under högst 20 månader. Den polispersonal som avdelats för ändamålet har beretts tillfälle att delta i viss utbildning samt följa motsvarande utredningsarbete såväl i riket som i Sverige. Utskottet vill understryka betydelsen av att polisen ges de nödvändiga resurserna, såväl personella som materiella, för att effektivt kunna bekämpa narkotikabrottsligheten. De polismän, som avdelats för att koncentrera sig på narkotikafrågor, bör få tillfälle att fortsätta med detta för att säkerställa effektiviteten och kontinuiteten i arbetet. Polisens utbildning bör ägnas fortsatt uppmärksamhet.

Möjligheterna att bereda narkotikamissbrukare vård i landskapet är begränsade. Det måste anses vara en angelägen uppgift för de socialvårdande myndigheterna i landskapet att vid sidan om utrednings- och upplysningsarbete även sträva till att under lämpliga former upprätthålla en viss vårdberedskap för eventuella narkotikamissbrukare.

Utskottet anser att redan enstaka fall av narkotikamissbruk är ett allvarligt missförhållande i det åländska samhället. Tendenser till en ökad utbredning av narkotika har dessutom kunnat konstateras. Den livliga resandefrekvensen och närheten till storstäderna kan bidra till att öka problemen. Det är därför av största betydelse att vederbörande myndigheter intresserar sig för frågan och samtidigt ges resurser för att i ett så tidigt skede som möjligt stoppa tillgången på narkotika i landskapet och samtidigt bekämpa hithörande brottslighet.

Mot bakgrunden av det ovanstående har utskottet beslutat tillstyrka motionen med en mindre ändring av klämmens formulering. Utskottet föreslår därför vörd-

samt

att landstinget hos landskapsstyrelsen hemställer om tillsättande av en allsidig utredning för klarläggande av narkotikabrottsligheten i landskapet och av de resurser som behövs för att effektivt bekämpa densamma.

Mariehamn den 9 mars 1983.

På lagutskottets vägnar:

Sune Eriksson
viceordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare

Närvarande i utskottet: Ordf. J-E Lindfors (delvis), v.ordf. Eriksson, ledam. Roald Karlsson, Bert Häggblom och Sune Carlsson samt ersättaren S-O Lindfors (delvis).